

Rozhodování o novém softwaru

Pro orientaci při volbě knihovního softwaru a dalších aspektů s ní spojených je možné využít níže uvedené rozhodovací diagramy, které pomohou zorientovat se v základních otázkách. Je však třeba mít na paměti, že diagramy jsou pouze orientační a obsahují pouze nástin základních problémů v dané oblasti¹⁾.

Poznámka: Při zobrazení diagramu je možné kliknutím na obrázek zobrazit daný diagram ve větší velikosti.

Je potřeba vybrat nový knihovní software?

Diagram č. 1 řeší otázku, zda je vhodné, aby knihovna vybírala nový knihovní software. Diagram pracuje s předpokladem, že důvodem pro zahájené procesu výběru nového knihovního softwaru je buď skutečnost, že knihovna není dosud automatizovaná, nebo že stávající knihovní software nevyhovuje zejména s ohledem na standardy, případně že dochází k ukončení vývoje softwaru.

[Diagram č. 1: Je potřeba vybrat nový knihovní software?](#)

Je svobodný software pro knihovnu vhodným řešením?

Diagram č. 2 zobrazuje základní kritéria, která při rozhodování o typu softwaru hrají roli. Výsledkem rozhodovacího procesu je zjištění, zda je svobodný knihovní software pro knihovnu optimální řešení nebo zda je zcela nevhodný, případně zda je jedním z možných řešení.

[Diagram č. 2: Je svobodný software pro knihovnu vhodným řešením](#)

Lze knihovní software provozovat na vlastní serverové instalaci?

Diagram č. 3 hledá odpověď na otázku, zda knihovna může provozovat knihovní software na vlastní serverové instalaci. Výsledkem rozhodování jsou dvě varianty: buď „provoz na vlastním serveru je pro knihovnu vhodný“ nebo „provoz na vlastním serveru není vhodný nebo možný“ a je nutné hledat varianty provozu knihovního softwaru prostřednictvím externí služby. Diagram vychází z předpokladu, že i přes trendy směřující k provozu knihovního systému formou služby může být v některých případech výhodné, když je knihovní systém provozován na vlastním serveru knihovny, například pokud má instituce vlastní robustní technologické a personální zázemí, spravuje více systémů, které jsou navzájem provázané apod. Bezpodmínečnou podmínkou vlastního provozu je však finanční i personální zajištění provozu IT infrastruktury. Pokud knihovna využívá komerční software, je model provozu knihovního systému ovlivněn také licenčními podmínkami nebo obchodním modelem dodavatelské firmy. V některých případech je model provozu předem daný – například je-li knihovní software nabízen výhradně formou cloudové služby, pokud knihovna sdílí katalog s více knihovnami apod.

Poznámka: Rozhodování zobrazené v tomto diagramu má návaznost na další aspekty výběru knihovního softwaru, např. zda je knihovní software provozován ve sdílené instalaci s dalšími knihovnami (viz diagram č. 1 *Je třeba vybrat nový knihovní software?*), jaký typ softwaru je pro knihovnu vhodným řešením (viz diagram č. 2. *Je svobodný software pro knihovnu vhodným řešením?*) nebo s volbou typu podpory (viz diagram č. 4).

[Diagram č. 3: Lze knihovní software provozovat na vlastní serverové instalaci?](#)

Jaký typ technické podpory může knihovna zvolit pro provoz knihovního softwaru?

Typ technické podpory úzce souvisí s typem softwaru nebo se způsobem provozu katalogu, čímž vzniká nepřehledné množství variant provozu. Diagram č. 4 pracuje pouze s těmi základními, přesto je poměrně rozvětvený, protože musí reflektovat na různé možnosti technické podpory při různých typech softwaru nebo modelu provozu. Výsledkem rozhodovacího procesu je pět možností, z nichž některé zahrnují technickou podporu výhradně na straně knihovny nebo naopak na straně různých externích subjektů či dodavatelů komerčních knihovních softwarů, jiné představují kombinovaný model, kdy je sice knihovní systém spravován externím subjektem, ale dílčí nastavení systému spravuje sama knihovna ve spolupráci s poskytovatelem podpory.

Diagram č. 4: Jaký typ technické podpory může knihovna zvolit pro provoz knihovního softwaru?

[Rozhodovací proces ve formě dotazníku](#)

Vyhovuje knihovní software požadavkům na zapojení do vybraných kooperativních projektů?

Jedním z důležitých kritérií pro výběr knihovního softwaru jsou standardy, které jsou základem interoperability knihovního softwaru s dalšími nástroji nebo kooperativními projekty.

Vývojový diagram č. 5 znázorňuje rozhodování o vhodnosti knihovního softwaru pro kooperativní projekty. Diagram není univerzální, ale pracuje s reálnými českými kooperativními projekty. Požadavky na interoperabilitu jsou v diagramu jednoznačně definovány ve formě pravidel. Aby však rozhodování bylo otevřené a aplikovatelné i pro případné další knihovní softwary, které mají kořeny vzniku v cizině (a nemají tedy funkce specifické pro české prostředí), jsou do rozhodovacích uzlů zařazeny také varianty, které počítají s alternativním řešením pro případ, že knihovní software nemá k dispozici některý ze standardních nástrojů používaných v Česku. Takovým řešením může být např. vytvoření nové funkce softwaru nebo nalezení alternativního řešení problému s využitím jiných funkcí, které má daný software k dispozici

Diagram č. 5: Vyhovuje knihovní software požadavkům na zapojení do vybraných kooperativních projektů?

[Rozhodovací proces ve formě dotazníku](#)

Navíc existence dané funkce nemusí vždy nutně znamenat bezproblémové zapojení do kooperativních projektů. Případné detaily a nejasnosti je vždy nutné konzultovat s pracovníky daného projektu

From:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/> - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/aks/rozhodovani?rev=1641680212>

Last update: **2022/01/08 23:16**

